

Paragraf 9

Ärendenummer KS2019/308

Svar på ledamotsinitiativ - Skydd för kommunens invånare mot stridserfarna terrorister

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utreda om rätt förutsättningar finns för det förebyggande arbetet inom skola som beskrivs i utredningsrapporten.
2. Upplevelsenämnden får i uppdrag att föreslå hur en policy för lokaluthyrning i enlighet med SKR:s rekommendationer kan utformas för Enköping.
3. Kommunfullmäktige uppdrar åt socialnämnden att utreder om rätt förutsättningar finns för det förebyggande arbetet inom Tryggare Enköping som beskrivs i utredningsrapporten.

Kommunstyrelsen för egen del

Kommunstyrelsen beslutar att punkterna 1 och 3 i ledamotsinitiativet är besvarade genom utredningsrapporten.

Reservationer

Jesper Englundh (S) reserverar sig mot beslutet.

Beskrivning av ärendet

Ett initiativärende har väckts av Anders Lindén (SD) där följande föreslås:

1. Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att Enköping ska vara en kommun som inte välkomnar våldsutövande terrorister såsom återvändande IS-krigare för bosättning.
2. Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att samtliga nämnder uppdras se över möjligheterna att minska kommunens attraktivitet för terrorister såsom återvändande IS-krigare.
3. Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att socialtjänsten utreder varje fall där det i barnfamiljer finns en eller flera sannolika terrorister såsom återvändande IS-krigare.

Ärendets beredning

Av rapporten framgår att ärendet beretts i samråd med berörda förvaltningar förutom Kommunledningsförvaltningen, Miljö- och byggnadsförvaltningen, Socialförvaltningen, Samhällsbyggnadsförvaltningen, Upplevelseförvaltningen, samt Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen. Samtliga ser positivt på uppdraget.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Av punktsatserna i initiativet bedöms punkten 1 ej ha stöd i kommunallagen. Punkten 3 bedöms redan omhändertagen genom befintligt arbetssätt av socialnämnden.

Punkten 2 omhändertas redan inom befintliga strukturer i Enköpings kommun, dock finns ytterligare åtgärder som kan införas. Bland annat policy för lokaluthyrning och säkerställa att rätt förutsättningar finns för de trygghetsskapande nätverk som kommunen har och de förvaltningar som deltar i dessa.

I och med dessa förslag till beslut anses initiativärendet från Anders Lindén (SD) besvarat.

Beredningsstrateg Magnus Jacobsson redogör för ärendet.

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunfullmäktige

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utreda om rätt förutsättningar finns för det förebyggande arbetet inom skola som beskrivs i utredningsrapporten.
2. Upplevelsenämnden får i uppdrag att föreslå hur en policy för lokaluthyrning i enlighet med SKR:s rekommendationer kan utformas för Enköping.
3. Kommunfullmäktige uppdrar åt socialnämnden att utreder om rätt förutsättningar finns för det förebyggande arbetet inom Tryggare Enköping som beskrivs i utredningsrapporten.

Kommunledningsförvaltningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att punkterna 1 och 3 i ledamotsinitiativet är besvarade genom utredningsrapporten.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beredning

Arbetsutskottet har överlämnat ärendet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Yrkanden

Anders Lindén (SD) och Ingvar Smedlund (M) yrkar bifall till kommunledningsförvaltningens förslag.

Jesper Englundh (S) och Anders Wikman (NE) yrkar avslag till kommunledningens förslag till kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett yrkande om bifall till kommunledningens förslag till beslut i sin helhet från Anders Lindén (SD) med flera samt ett yrkande om avslag till kommunledningsförvaltningens förslag till kommunfullmäktige, från Jesper Englundh (S) med flera. Ordföranden föreslår en beslutsgång som innebär att man ställer yrkandena mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner beslutsgången. Ordföranden låter kommunstyrelsen ta ställning och finner att man beslutat att bifalla kommunledningsförvaltningens förslag till beslut i sin helhet.

Kopia till:

Kommunledningsförvaltningen
Magnus Jacobsson

Kommunstyrelsen

magnus.jacobsson@enkoping.se

Ledamotsinitiativ - Skydd för kommunens invånare mot stridserfarna terrorister

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden får i uppdrag att utreda om rätt förutsättningar finns för det förebyggande arbetet inom skola som beskrivs i utredningsrapporten.
2. Upplevelsenämnden får i uppdrag att föreslå hur en policy för lokaluthyrning i enlighet med SKR:s rekommendationer kan utformas för Enköping.
3. Kommunfullmäktige uppdrar åt socialnämnden att utreder om rätt förutsättningar finns för det förebyggande arbetet inom Tryggare Enköping som beskrivs i utredningsrapporten.

Förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att punkterna 1 och 3 i ledamotsinitiativet är besvarade genom utredningsrapporten.

Beskrivning av ärendet

Ett initiativärende har väckts av Anders Lindén (SD) där följande föreslås:

1. Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att Enköping ska vara en kommun som inte välkomnar våldsutövande terrorister såsom återvändande IS-krigare för bosättning.
2. Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att samtliga nämnder uppdras se över möjligheterna att minska kommunens attraktivitet för terrorister såsom återvändande IS-krigare.
3. Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att socialtjänsten utreder varje fall där det i barnfamiljer finns en eller flera sannolika terrorister såsom återvändande IS-krigare.

Ärendets beredning

Av rapporten framgår att ärendet beretts i samråd med berörda förvaltningar förutom Kommunledningsförvaltningen, Miljö- och byggnadsförvaltningen, Socialförvaltningen, Samhällsbyggnadsförvaltningen, Upplevelseförvaltningen, samt Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen. Samtliga ser positivt på uppdraget.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Av punktsatserna i initiativet bedöms punkten 1 ej ha stöd i kommunallagen. Punkten 3 bedöms redan omhändertagen genom befintligt arbetssätt av socialnämnden.

Punkten 2 omhändertas redan inom befintliga strukturer i Enköpings kommun, dock finns ytterligare åtgärder som kan införas. Bland annat policy för lokaluthyrning och säkerställa att rätt förutsättningar finns för de trygghetsskapande nätverk som kommunen har och de förvaltningar som deltar i dessa.

I och med dessa förslag till beslut anses initiativärendet från Anders Lindén (SD) besvarat.

Ulrika K Jansson
Kommundirektör
Enköpings kommun

Magnus Jacobsson
Beredskapsstrateg
Enköpings kommun

Kopia till:
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Upplevelsenämnden
Socialnämnden

Utredning Initiativärende KS2019/308

Kommunledningsförvaltningen
Magnus Jacobsson

Ärendenummer
KS2019/308

magnus.jacobsson@enkoping.se

Dokumenttyp

Beslutad av

Gäller f.om.

Gäller t.om.

Ersätter

Gäller för

Ansvarig funktion

Reviderad

Innehållsförteckning

Bakgrund	4
Underlag och tidigare arbeten inom kommunen.....	4
Initiativärendets punkter	6
Punkt 1	6
Slutsats punkt 1	6
Punkt 2	9
Slutsats punkt 2.....	14
Punkt 3	15
Slutsats punkt 3.....	15

Bakgrund

Enligt initiativärende KS2019/308 skall Kommunledningsförvaltningen bereda ett ledamotsinitiativ - Skydd för kommunens invånare mot stridserfarna terrorister. Följande frågor utreds inom ramen för detta;

1. Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att Enköping ska vara en kommun som inte välkomnar våldsutövande terrorister såsom återvändande IS-krigare för bosättning.
2. Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att samtliga nämnder uppdras se över möjligheterna att minska kommunens attraktivitet för terrorister såsom återvändande IS-krigare.
3. Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att socialtjänsten utreder varje fall där det i barnfamiljer finns en eller flera sannolika terrorister såsom återvändande IS-krigare.

Underlag och tidigare arbeten inom kommunen

Kommunens brotts och drogsamordnare tog 2017 fram en handlingsplan för arbete mot våldsbejakande extremism, KS2017/759. Vidare bjöds Center mot våldsbejakande extremism (CVE) in i december 2019 av nätverket Tryggare Enköping för en föreläsning angående våldsbejakande extremism.

Handlingsplanen går på ett systematiskt sätt igenom tre olika radikala miljöer som har våld som legitimt medel för att uppnå sina mål, varav ett är våldsbejakande islamistisk extremistmiljö. De två andra är våldsbejakande höger- och vänsterextremistisk miljö. Detta stämmer väl överens med CVE:s rapporter och SÄPO:s utlåtande om extremismgrupperingar i Sverige.

Vad som är viktigt att ha med sig, är att enligt CVE, så är det sällan endast en av dessa extremismmiljöer uppträder ensamt. Om en av extremismmiljöerna identifieras kan man oftast även finna åtminstone en av de andra, eller att det

etableras grupperingar med motsatt inriktning i närområdet varför lägesbilder måste fånga all form av extremism.

Handlingsplanen identifierar kommunens fyra viktigaste perspektiv att arbeta vidare med, dessa är, främja demokrati, stärka demokratin, våldsförebyggande och underlätta utträde. Detta går väl i linje med CVE som poängterade att välfungerande kommunal kärnverksamhet det bästa förebyggande arbetet. I handlingsplanens uttrycks det som att ett robust, öppet och jämlikt samhälle är självvaccinerande mot extremism. Det framhålls från både handlingsplanen och CVE vikten av en uppdaterad och korrekt lägesbild, och att den skall hantera förekomsten av fenomen snarare än om individer.

Inom kommunens utvecklingsgrupp "Tryggare Enköping" samverkar kommunala verksamheter, polis, väktare och räddningstjänst med brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder. Ett av nätverkets syften är att kontinuerligt ta fram aktuella lägesbilder över företeelser och trender inom kommunen för att rätt åtgärder ska sättas in i rätt tid. Det finns även framtagna rutiner för agerande vid våldsbejakande extremism.

I SKL:s rapport "Att hantera våldsbejakande extremism" framgår att kommuners enda möjlighet att motverka att unga människor dras till våldsbejakande extremism är att arbeta förebyggande. Och att detta arbete främst bör ske inom socialtjänst, skola, ungdomsledare och fältassistenter. Arbetet bör fokusera på att stärka ungdomars motståndskraft och visa på andra vägar till inflytande.

Personer som återvänder till Sverige efter att ha stridit för våldsbejakande islamistiska grupperingar kan inte hindras från att bosätta sig i Enköping. Däremot kan som nämnts ovan, en välfungerande kommunal verksamhet med en korrekt lägesbild och ett förberett förebyggande arbete mot rekrytering verka mindre lockande för återvändande IS-krigare att etablera sig i Enköping.

Återvändare som anses utgöra ett hot för- eller misstänks för terrorism hanteras av säkerhetspolisen vilka även informerar polisen men inte alltid kommuner. Däremot om säkerhetspolisen eller polisen får vetskap om återvändande familjer eller barn ska en orosanmälan göras till socialtjänsten för bedömning av barns behov av stöd och skydd.

Initiativärendets punkter

Punkt 1

Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att Enköping ska vara en kommun som inte välkomnar våldsutövande terrorister såsom återvändande IS-krigare för bosättning.

I kommunallagen fastslås att alla medlemmar ska behandlas lika. Det finns dock ett väsentligt undantag som lyder " om det inte finns sakliga skäl för något annat.". I initiativärende föreslås att det utreds om detta undantag i kommunallagen kan tillämpas för att minska attraktionskraften för kommunen som bostadsort för hemvändande extremister.

Vad som utgör en attraktiv bostadsort för återvändande IS-krigare är inte enkelt att fastslå. Rimligen bör det kunna antas att områden med likasinnade individer utgör ett mer attraktivt område, likasinnade kan då vara antingen andra IS-krigare, personer med samma radikala trosinriktning och/eller nationell tillhörighet.

Slutsats punkt 1

Att röra sig fritt inom landet och att lämna landet är en grundlagsstadgad rättighet för svenska medborgare.¹ Sådana rättigheter kan bara inskränkas genom lag. Svenska medborgares rörelser in i kommunen kan därmed inte regleras av kommunala beslut eller föreskrifter.

Vad gäller relationen till utländska medborgare är detta en fråga mellan Sverige och utlandet. En kommun är förhindrad att ta beslut som ankommer på annan, till exempel staten.² Det ligger därmed utanför kommunens så kallade kommunala kompetens att besluta i frågor som rör utländska medborgares rörelser in i och inom landet.

---

¹ 2 kap 8 § regeringsformen

² 2 kap 2 § kommunallagen

När kommunen har hand om en viss verksamhet måste den behandla alla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. Sakliga skäl brukar vara sådana som framgår av annan lagstiftning. När kommunen inte har beslutskompetens över en viss fråga saknas det dock anledning att undersöka räckvidden av denna princip.

Kommunen har således ingen möjlighet att förhindra någon individ att bosätta sig i kommunen.

www.enkoping.se

Punkt 2

Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att samtliga nämnder uppdras se över möjligheterna att minska kommunens attraktivitet för terrorister såsom återvändande IS-krigare.

Som beskrivits tidigare är ett aktivt förebyggande arbete mot radikaliserings viktigt och att kunskap om demokratiska värderingar främjas inom kommunen. Ett framgångsrikt arbete mot våldsbejakande extremism medför sannolikt att radikaliserade individer, inte anser att kommunen är lämplig grund för spridande av propaganda eller rekrytering av våldsbejakande individer. Detta då, *"Salafister eftersträvar åtskillnad mellan såväl kvinnor och män som muslimer och icke-muslimer, och tar avstånd från sekulära, västerländska, liberala idéer och värderingar"*, enligt CVE:s rapport Den våldsbejakande islamistiska miljön.

I samma rapport beskrivs olika driv och dragningskrafter som är närvarande vid radikaliserings,

I både forsknings- och myndighetsrapporter beskrivs så kallade "push- och pullfaktorer" (driv- och dragningskrafter) som kan leda till radikaliserings på individuell nivå.²¹ Nedan presenteras ett urval av push- och pullfaktorer som radikaliseringsforskningen har undersökt närmare:

- **Pushfaktorer:** *sociala och politiska omständigheter, såsom ojämlikhet, fattigdom, geopolitiska faktorer, relativ deprivation (av en annan social grupp), statlig repression, intragruppkontakt (exempelvis social exkludering, upplevd orättvisa från potentiell utgrupp), m.fl.*
- **Pullfaktorer:** *sociala mekanismer och grupprocesser (exempelvis ideologi, gruppidentitet, identitetsfusion), emotionella eller materiella incitament, kognitiva faktorer (exempelvis kulturell kongruens, äventyr), m.fl.*

Från de olika rapporterna framkommer att redan radikaliserade individer som återvänder söker sig till områden och sociala miljöer med likasinnade. För att minska Enköpings attraktionskraft förefaller det mest effektiva vara att kommunen jobbar aktivt och öppet med de förebyggande verktyg som finns tillgängliga för att visa på alternativ till radikaliserings för att påverka samhället.

Att tidigt fånga upp all form av extremism i samhället är viktigt då de framkommit att när en extrem miljö framträder, så aktiveras ofta annan extremism som motpol.

De förbyggande verktyg som en kommun kan ha störst framgång med är då sådana verktyg som återfinns inom deras befintliga verksamhet så som skola och socialtjänst. Det bästa förebyggande arbetet är att elever lämnar skolan med godkända betyg. Då öppnas möjligheten att kunna antingen fortsätta att studera eller gå ut i arbetslivet. Att ha den möjligheten motverkar rekryteringen till gängkriminalitet eller radikalism av den enkla anledningen att de inte känner sig utanför samhället.

För att motverka segregation och grogrund till radikaliserings eller brottslighet så ska det säkerställas att skolan har tillräckliga resurser för att ge eleverna kunskapsinläring. Ett enkelt sätt att höja studiemotivationen är att eleverna känner sig trygga i skolan, därför är arbete som motverka rasism, våld och mobbing, och att arbeta med värdegrund viktigt verktyg.

De förvaltningarna som bedömdes ha verksamheter som är aktuella för frågeställningen kontaktades angående deras förutsättningar att hantera våldsbejakad extremism.

Krisledningsnämnden

Krisledningsnämnden har ett specifikt uppdrag vid pågående extraordinära händelser. Nämnden skulle sannolikt aktiveras vid ett större terroristangrepp inom kommunen men har inget förebyggande uppdrag varför nämnden inte utreds vidare.

Kommunledningsförvaltningen

KLF har identifierat behovet av att utreda förutsättningarna för nätverket Intern säkerhet att arbeta med frågor kopplat till extremism inom kommunen och lägger in det i planeringen för kommande år.

Miljö och byggnadsförvaltningen

Utfärdar bygglov för t ex. moskéer som skulle kunna öka attraktionskraften för salafister att bosätta sig i kommunen. Det ska dock poängteras att alla salafister inte är jihadister, men alla jihadister är salafister enligt Försvärshögskolans forskningsrapport "Mellan salafism och salafistisk jihadism"

Vid kontakt med förvaltningen framkom att hantering av bygglovsärenden är reglerad men särskiljer inte på olika religiösa byggnader. Det bedöms därför inte att attraktionskraften för kommunen gentemot återvändare kan påverkas genom miljö och byggnadsnämnden.

Socialförvaltningen

Socialförvaltningen kontaktades både utifrån denna frågeställning samt motion KS2019/858 om hemvändande IS-terrorister.

Relaterat till punkten minska kommunens attraktivitet. Socialtjänsten inleder utredning då orosanmälan inkommer om barn som far illa eller då barn riskerar fara illa. Där ska också tas ställning till om barnet kan behöva socialnämndens insatser nu eller framåt.

Som grund till varför socialtjänsten inleder utredning användes socialstyrelsen vägledning om risk och skydds faktorer för barns utveckling. Det görs en bedömning om dessa faktorer, och det finns flera riskfaktorer som man kan koppla till extremism. Bland annat föräldrarnas förmåga att skydda sitt barn, att ge vägledning och stöd, att kunna få del av rätt stöd. Det finns också risker utifrån t ex. en ungdoms eget beteende om man följer en extremistisk inriktning i sitt liv.

Det svåra är oftast att det kan finnas låg mottaglighet till att blir utredd och därigenom att ta stöd vid dessa riskbeteenden. I dessa lägen behöver socialtjänsten besluta om utredningen ska ske utan samtycke och därefter om den oron som kommer fram är grund för LVU (Lagen om vård av unga-tvångsvård).

Om oron inte är grund för LVU finns inget lagstöd att bedriva utredning eller med tvång ge stöd till barn och ungdomar.

Socialtjänsten gör en förhandsbedömning då oro inkommer om en utredning ska inledas enligt (Socialtjänstlagen) SoL 11:1§ eller om utredning inte ska inledas. Vidare ska socialtjänsten inleda utredning om det kommer framkommer att det finns någon typ av våld där det finns barn, och då inleds utredning på alla barn i familjen.

Kopplat till motion KS2019/858 ges svaret.
Utifrån socialtjänstlagen är det inte möjligt att bortse från en specifik grupp av individer som redan från början ska få sin ansökan avslagen på grund av det enda kriteriet att de endast tillhör en specifik grupp som förutbestämts inte ska ha rätt till stöd. Se vidare SN2020/91

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Tekniska nämnden har uppdraget att utforma, förvalta och utveckla det offentliga rummet vilket inte bedöms påverka kommunens attraktionskraft gentemot våldsbejakande extremister. Varför förvaltningen inte kontaktades.

Upplevelseförvaltningen

Har identifierat behov av policy för uthyrning av kommunala lokaler i enlighet med SKL:s rapport "Råd vid lokaluthyrning". Rapporten tar upp vilka lagar som behöver beaktas vid framtagande av policys och vilka problem som kan uppstå utifrån likabehandling, saklighet, opartiskhet och ordningsstörningar.

En kommun kan införa policys för lokaluthyrning men måste då beakta att de villkor som ställs ska vara förenliga med objektivitets- och likabehandlingsprinciperna.

Enligt SKL "Råd vid lokaluthyrning" utgiven 2018.

Om kommunen, som ett led i arbetet mot våldsbejakande extremism, ändå väljer att ställa upp vissa villkor, såsom att användare av lokalerna ska främja och respektera demokratiska grundprinciper och/eller jämställdhet mellan män och kvinnor, bör dessa villkor vara tydligt formulerade på förhand. Villkoren för uthyrning bör vara på förhand fastställda och dokumenterade, så att det inte finns utrymme för godtycke i enskilda fall. Kommunen behöver alltså fastställa de villkor som gäller, oavsett vilken organisation eller person som kan komma att bedömas, baserat på principerna om likabehandling, saklighet och opartiskhet.

Utbildningsförvaltningen

Utbildningsnämnden ansvarar för förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem. Nämnden ansvarar också för gymnasium, komvux med lärvux, SFI (svenska för invandrare), yrkeshögskola, arbetsmarknadsinsatser och integrationsåtgärder.

Utbildningsförvaltningens deltar i tryggare Enköping och ger underlag till att ta fram en aktuell lägesbild över händelser och företeelser i kommunen, där skulle t ex. händelser som kan kopplas till extremism fångas upp. Bara det faktum att kommunen kontinuerligt tar fram lägesbilder kan ha påverkan på kommunens attraktionskraft, men den stora vinsten är antagligen att lägesbilden ger möjlighet till förebyggande åtgärder mot att all form av oro och otrygghet vilket bör medföra minskad risk för radikalisering.

Valnämnden

Bedöms inte ha någon nämnvärd påverkan på kommunens attraktionskraft gentemot återvändande extremister.

Vård och omsorgsförvaltningen

Bedöms inte ha någon nämnvärd påverkan på kommunens attraktionskraft gentemot återvändande extremister, varför förvaltningen inte kontaktades.

Överförmyndarnämnden

Bedöms inte ha någon nämnvärd påverkan på kommunens attraktionskraft gentemot återvändande extremister varför förvaltningen inte kontaktades.

Slutsats punkt 2

Det finns ytterst litet utrymme för nämnder och förvaltningar att vidta åtgärder specifikt mot återvändande våldsbejakande extremister. Däremot är en väsentlig del i kommunens uppdrag att värna demokratin vilket i sig är ett skydd mot radikalisering. Kommunen kan undersöka vidare om det finns behov och möjlighet att tydligt villkora utnyttjande av kommunala lokaler och kommunalt stöd, i samma anda som "Råd vid lokaluthyrning". Så att det endast ges till organisationer och sammankomster som stöttar demokratiska värderingar.

Vidare bör det säkerställas att de arbete som bedrivs inom skolan socialförvaltningen och de kommunala nätverken, Tryggare Enköping och Intern säkerhet, har rätt förutsättningar för att fånga upp händelser och skapa aktuella lägesbilder över samhällsströmningar. Dessa är antagligen ett av det bästa verktygen kommunen har för både det förebyggande, och det direkt hanterande av extremismmiljöer bland unga i kommunen.

Punkt 3

Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att socialtjänsten utreder varje fall där det i barnfamiljer finns en eller flera sannolika terrorister såsom återvändande IS-krigare.

Då säkerhetspolisen eller polisen får kännedom om familjer eller barn som återvänder från IS kontrollerade områden skall orosanmälan göras. Socialtjänsten gör då en bedömning om en utredning ska inledas enligt beskrivning under punkt 2.

Slutsats punkt 3

Socialtjänsten har redan idag en skyldighet att utreda varje orosanmälan där barn är inblandade som kommer dem till kännedom. Att ytterligare förtydliga eller förstärka denna skyldighet bedöms inte öka skyddet för varken barn eller samhälle.

Socialtjänstens möjlighet till agerande

Ur 2019-10 Att hantera våldsbejakande extremism (SKL)

Om Säkerhetspolisen eller Polisen får information om att barn eller familjer har återvänt från IS-kontrollerade områden ska en orosanmälan göras till socialtjänsten för en bedömning av barns behov av stöd och skydd.

Socialtjänstens insatser och stöd till vuxna bygger på frivillighet från den enskildes sida. Socialtjänstlagen är en frivillighetslagstiftning, vilket innebär att man inte kan tvinga en person till viss typ av behandling eller program.

Initiativärende om skydd för kommunens invånare mot stridserfarna terrorister

Enköpings kommun är i grunden en bra kommun, men har flera områden som kan bli bättre. Det är en kommun där man kan förverkliga många drömmar, leva från ung till gammal och platsen har en anrik historia som man kan känna kopplingen till på många håll i kommunen. Politiskt finns många olika viljor om hur det kan bli ännu bättre, men det finns också krafter som gärna vill förändra samhällets fundament i grunden det vill säga den demokrati vi vant oss vid. Demokratien har gett oss en möjlighet att pröva många olika idéer utan att bruka våld för att avgöra vilken idé som ska förverkligas. Det är en bra princip för välmående samhällen då risken är minimal för anarki och kaos, som annars kan bli fallet om en galen despot får makten.

Eftersom demokratin är så pass viktig behövs ett arbete mot våldsbejakande extremism i Enköping och Sverige. Det finns dock individer inom olika grupper som bejakar våldsamt extremism, vilka gått från ord till handling, genom aktivt deltagande i stridigheter, t ex på Balkan och i Syrien/Irak. Under de senaste hundra åren har det varit olika politiska strömningar som lockat till att övergå till våld, oftast genom aktiviteter i utlandet.

Vi behöver ytterligare en nivå av skydd för Enköpingsborna mot de personer som lämnat stadiet av våldsbejakande idéer, och istället övergått till regelrätta styrkor i en kamp mot folkrätten. Det kan handla om enskilda terrorhandlingar, men också om reguljärt stridande grupperingar där våldet avsiktligt även riktas mot civila. Det finns idag flera exempel på sådana såsom Boko Haram, Islamiska staten (IS), AL-Shabaab och en rad liknande organisationer. Har man varit en del av dessa folkrättsbrottsliga organisationer på plats där brotten har skett, bör kommunen agera i de fall de vill komma till Enköping för bosättning.

Enköpings kommun får inte bli en fristad för våldsbejakande terrorister och folkrättsbrottslingar. Det skulle om inte annat vara direkt motsägelsefullt när kommunen och landet spenderat miljardtals skatte kronor på att låta terroristernas offer komma bort från terroristernas verksamhetsområde. Om vi tar hit terroristerna och de arméer som stridit och orsakat massmord samt utfört dessa folkrättsvidriga handlingar, då kan även deras brott fortsätta här. Sverige skulle då inte längre vara en trygg tillflyktsort för religiösa eller andra flyktingar, om dessa sedan skulle tvingas leva sida vid sida med brottslingar som begått övergrepp mot dem och deras anhöriga. Både Sverige och Enköping har redan problem med kriminalitet och har därmed inte kapacitet att även ägna de resurser som skulle vara nödvändiga för att hålla ordning på vålds användande terrorister.

I en intervju i Aftonbladet kan man läsa om säkerhetspolisens syn på återvändande IS-krigare:

"Vi vet var, vi vet ungefär hur många och vad de gör, säger Fredrik Hallström, biträdande enhetschef inom kontraterror."

"Återvändare är ju en riskfaktor utifrån att personerna i fråga har en förmåga, som kan vara uppbyggd genom stridserfarenhet, kanske har man varit en del i krigsbrott, en del av folk mord. Möjligen är de traumatiserade, med en väldigt låg våldströskel och i vissa avseenden inte särskilt förtjusta i de demokratiska värderingar vi har i Sverige, säger Hallström."

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/P3kq90/sapo-vi-har-koll-pa-is-svenskarna-i-syrien>

Juridiskt sitter kommunerna inte i en lätt situation när regeringen avsiktligt avstått från att ta sitt ansvar för rikets och dess invånares säkerhet. Det innebär att det finns lagstiftningar som kan tvinga kommunen att belöna återvändande terrorister och folkrättsbrottslingar med förmåner från skattekollektivet. Det är djupt olyckligt att regeringen inte tagit ett nationellt grepp i frågan.

Kommunallagen är mycket tydlig i att samtliga medlemmar, folkbokförda invånare, ska behandlas lika. Det finns dock ett väsentligt undantag som lyder " om det inte finns sakliga skäl för något annat.". Detta utrymme behöver kommunen tillämpa för att inte bli ett tillhåll för hitresande terrorister. Har man varit en

del av en terrorsekt i krig eller terrorstat i krig har man sannolikt en kraftigt förhöjd hotbild, vilket borde vara skäl nog för att kommunen ska anta en restriktiv hållning gentemot gruppen.

Enköpings kommun har ingen polisiär underrättelseverksamhet som kan ligga till grund för kunskap om vem som faktiskt har varit på terror- och folkrättsbrottsutsatta platser i fel syften. Däremot har säkerhetspolisen bättre kunskap och kommunen behöver därför lita på att få relevant information från den myndigheten.

Särskilt fokus behöver ägnas åt de fall där det finns barn inblandade. Socialtjänsten behöver givetvis utreda om det finns risk för om barnen far illa av familjeförhållandena där en eller båda föräldrarna är våldsutövande terrorister.

Idag när initiativet författas är det två år sedan Sverige drabbades av ett islamistiskt terrorbrott som skördade flera oskyldiga människors liv och lämnade många ärrade fysiskt och själsligt. Må det aldrig hända igen.

Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna:

- Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att Enköping ska vara en kommun som inte välkomnar våldsutövande terrorister såsom återvändande IS-krigare för bosättning
- Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att samtliga nämnder uppdras se över möjligheterna att minska kommunens attraktivitet för terrorister såsom återvändande IS-krigare
- Att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att socialtjänsten utreder varje fall där det i barnfamiljer finns en eller flera sannolika terrorister såsom återvändande IS-krigare

Enköping den 14 april

Anders Lindén

Gruppledare (SD)